

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/182/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515216194
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1515216194.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. H., nar. XX.XX.XXXX bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, so sídlom Slovenská 87, Prešov, dieťa rodičov - matka: F. N. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., N. XX, bývajúca na adrese K., Q. X a otec: F. K. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., N. XX, na návrh starých rodičov : Z. K. H., nar. XX.XX.XXXX a Y. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom G., K. I. 2, obaja zastúpení JUDr. Jánom Jurčom, advokátom so sídlom Partizánska 5, Bardejov, na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietla.

odôvodnenie:

Dňa 30.07.2015 bol tunajšiemu súdu doručený návrh starých rodičov maloletej Stelly zo dňa 24.07.2015 tohto doslovného znenia:

„Na Okresnom súde Bratislava V sa vedie konanie o rozvod manželstva s prísl. pod sp. zn. 20P 256/2014, keď návrh podala matka, o ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. V hore uvedenom konaní dňa 21.5.2015 bol opätovne podaný návrh otca na úpravu styku s mal. N. z dôvodov tam uvedených, o čom súd rozhodol uznesením č.k. 20P 123/2015-23 zo dňa 25.6.2015. S mal. vnučkou sa stará mama stretla za dramatických okolností dňa 30.4.2015 v prítomnosti matky, otca a starého otca zo strany matky mal. N., o čom doposiaľ v priestupkovom konaní nebolo rozhodnuté. Vzhľadom na stav rozvodového konania ako aj na cit. rozhodnutie zo dňa 25.6.2015 a tiež správanie sa matky mal. N. nie je predpoklad, aby došlo medzi starými rodičmi zo strany otca a matkou mal. k dohode o ich styku s mal. vnučkou. Matka s mal. N. býva bytom svojich rodičov z čoho vyplýva, že starí rodičia zo strany matky sú v styku každý deň, čo určite prospieva jej zdravému vývoju a je zachovaný príbuzenský pomer. Otec mal. N. trvale býva a pracuje v G. a svojich rodičov v G. navštevuje jedenkrát v mesiaci a preto navrhol aj primeranú úpravu styku. Keďže nie je tu predpoklad dosiahnuť dohodu o úprave styku medzi starými rodičmi otca s matkou mal., keď otec mal. s rozvodom manželstva súhlasí a tiež súhlasí, aby mal. N. bola na čas po rozvode manželstva zverená do osobnej opatery matke, určite bude v záujme mal. z hľadiska jej zdravého a fyzického a psychického vývoja prospešne upraviť tento aj z dôvodu zachovania priameho príbuzenského pomeru zo strany starých rodičov otca. Obaja starí rodičia zo strany otca, najmä stará matka sa o vnučku riadne v stanovenej doba a čase postarať, aj keď starý otec trpí Parkinsonovou chorobou v začiatočnom štádiu s čím majú veľkú skúsenosť, pretože sami ako rodičia vychovali svoje dve deti, teraz už dospelé. Starí rodičia mal. N. podali návrh na vydanie predbežného opatrenia vo veci dočasnej úpravy styku s mal., avšak ten bol zamietnutý z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie, ktorá vznikla tým, že došlo pri opisovaní výroku návrhu došlo k zámene výrokov, ktorú súd postupom za použitia ust. § 43 ods. 2 O.s.p. mohol odstrániť. Niet pochyb o tom, ako sa správa matka mal. N. k otcovi, čo je predpokladom aj jej správania sa k starým rodičom, na čo bolo písomne poukázanie podaniami zo dňa 25.5. a 10.6.2015 v hore cit. konaní. Vzhľadom k tomu, že starí rodičia zo strany otca sa s mal. dlhšie nestretli, navrhujeme postupne rozširovanie času aj doby tak, ako je nižšie uvedené. Na základe vyššie uvedeného navrhujeme, aby súd dočasne upravil styk starých rodičov s mal. N. a

vydal toto predbežné opatrenie: Starý rodičia Z.. K. H., nar. XX.XX.XXXX a Y. H., rod. N., nar. X.X.XXXX s mal. vnučkou N. H., nar. XX.X.XXXX sú oprávnení sa s ňou stýkať takto: po dobu dvoch mesiacov každú druhú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod. a nedeľu od 13.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky v mieste jej bydliska, po dobu ďalších dvoch mesiacov každú druhú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod. a nedeľu od 13.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky v mieste jej bydliska, ďalej každú druhú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 16.00 hod. a nedeľu od 9.00 hod. do 16.00 hod. bez prítomnosti matky mimo miesta jej bydliska. Matka je povinná mal. N. riadne pripraviť na styk s otcom v stanovenej dobe a čase pred domom kde býva. Starý rodičia sú povinní mal. N. po skončení styku riadne ju odovzdať matke v stanovenej dobe a čase pred domom kde býva. Starý rodičia v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto predbežného opatrenia podajú návrh na úpravu ich styku s mal. N., inak predbežné opatrenie zanikne. Toto predbežné opatrenie bude trvať do právoplatne skončenia vecí o úpravu ich styku s mal. N. s prísl.“

K návrhu neboli pripojené žiadne listinné dôkazy.

Súd zistil, že na tunajšom súde sa pod sp. zn. 20P 401/2014 vedie konanie na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej N. na čas do rozvodu. V tejto veci súd doteraz nerozhodol.

Pod sp. zn. 20P 256/2014 je vedené na tunajšom súde ďalšie konanie na návrh matky o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej N. na čas po rozvode, ktorým sa domáha rozvodu manželstva s otcom maloletej N., zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, otca navrhla zaviazat' povinnosťou platiť výživné na maloletú v sume 250 eur mesačne a na tvorbu úspor sumou 50 eur mesačne. Styk dieťaťa s otcom upraviť nežiadala.

Otec v priebehu konania s rozvodom aj so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky súhlasil, zároveň ale navrhol upraviť jeho styk s maloletou v rozsahu každý párný víkend od piatka 18.00 hod. do nedele 18.00 hod, styk navrhol upraviť aj počas vianočných a veľkonočných sviatkov ako aj počas letných prázdnin. Matka mu umožnila stretnutia s dcérou pod podmienkou, že sa budú realizovať v priestoroch Obchodného centra Max v Prešove v detskom kútiku. Z obsahu tohto spisu súd ďalej zistil, že od februára 2015 sa stretnutia otca s dieťaťom konali každé dva týždne podľa dohody rodičov. Takto sa rodičia dohodli aj na stretnutí dňa 21.03.2015, kedy matka dieťa priniesla na toto dohodnuté stretnutie s otcom v OC S. v K. napriek tomu, že bolo choré. Otec dcére v blízkom hračkárstve kúpil bábiku s tým, že idú pozrieť pre bábiku domček a spolu so svojou matkou, napriek nesúhlasu matky dieťaťa, nasilu a bez varovania vzal dieťa do náručia a utiekol s ním k svojmu autu, do ktorého sa pokúsil maloletú dostať a odviezť ju do domu jeho rodičov v G.. Matka sa snažila tomuto násilnému odňatiu dieťaťa zabrániť, pri incidente bola prítomná i stará matka zo strany otca a starý otec zo strany matky. Matke sa podarilo s dieťaťom ujsť a o uvedenom incidente podala oznámenie na príslušnom OOPZ. Stará matka zo strany otca tiež podala oznámenie na polícii v G., kde obvinila matku z ublíženia na zdraví. Maloletá bola viackrát vyšetrená psychologičkou PhDr. S. N., klinickým psychológom, ktorá neodporúča vzťah dieťaťa s otcom, prípadne inými osobami bez prítomnosti matky, neodporúča ho ani v cudzom prostredí. Žiadúce sú krátke stretávania sa dieťaťa s otcom za prítomnosti matky v prostredí, kde sa dieťa dobre cíti. Postupne tento čas predlžovať a pozvoľna podľa aktuálneho stavu aj nechať dieťa samotné s otcom, zásadne neodporúča t.č. pobyt dieťaťa s otcom bez matky a ani pobyt dieťaťa u otca ani cez deň ani v noci. V tejto veci súd doteraz nerozhodol, nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých.

Uznesením zo dňa 03.06.2015, č.k. 20P/123/2015-15 tunajší súd predbežným opatrením dočasne zveril maloletú N. do starostlivosti matky na čas do meritórneho rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 20P 256/2014.

Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 25.06.2015, č.k. 20P 123/2015-15 bolo nariadené predbežné opatrenie, podľa ktorého je otec dočasne, na čas do meritórneho rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 20P 256/2014, oprávnený stýkať sa s maloletou N. H., nar. XX.XX.XXXX v

mieste jej bydliska za prítomnosti matky každú prvú párnú sobotu a nedeľu v mesiaci vždy v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod., kedy si maloletú v určenom čase preberie od matky v mieste jej bydliska a po ukončení styku ju matke odovzdá na rovnakom mieste. Matke súd uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi maloletú po ukončení styku matke riadne odovzdať v určenom čase a na určenom mieste.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

O nariadení predbežného opatrenia inak platí i ust. § 74 O.s.p. a nesledujúce.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Okrem iného predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi (povinnosť), najmä aby platil výživné v nevyhnutnej miere (§ 76 ods. 1 písm. a)), alebo aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti; (§ 76 ods. 1 písm. b) O.s.p.).

Uvedené zákonné ustanovenie obsahuje len príkladný výpočet predbežných opatrení, čo nevyklučuje, aby ich podoba bola rozmanitejšia, a to v závislosti od konkrétnych okolností.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Predbežné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

Nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Občianskom súdnom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav, a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov účastníkov, a že účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahy veci.

Pokiaľ ide o skupinu predbežných opatrení, ktorých účelom je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, táto má opodstatnenie len vtedy, ak je potreba upraviť pred rozhodnutím o veci samej právne (nie faktické) pomery účastníkov.

Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti predbežného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Predbežné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní, a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, predbežným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu. Nariadenie predbežného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej

úpravy pomerov ak by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Pred nariadením predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

Každé rozhodnutie súdu teda aj predbežné opatrenie musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania (§ 154 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 OSP).

V konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd dokazovanie nevykonáva, ale pri rozhodovaní vychádza len z okolností uvedených v návrhu.

Podľa § 90 O.s.p. účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

Podľa § 94 ods. 1 O.s.p., v konaní, ktoré možno začať i bez návrhu, sú účastníkmi aj tí, o právach alebo povinnostiach ktorých sa má konať. Ak však ide o konanie o neplatnosť manželstva, sú účastníkmi len manželia.

V danom prípade mal súd za to, že na nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia podmienky splnené neboli, keďže neboli naplnené základné predpoklady naliehavosti dočasnej úpravy právnych pomerov k maloletemu dieťaťu. Neboli osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Súd opakovane zdôrazňuje, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia dokazovanie nevykonáva. V návrhu navrhovateľa uviedli, že sa stará matka s maloletou vnučkou stretla za bližšie neuvedených a opísaných dramatických okolností dňa 30.4.2015 v prítomnosti matky, otca a starého otca zo strany matky mal. N., o čom doposiaľ v priestupkovom konaní nebolo rozhodnuté. Z uvedeného nie je možné posúdiť, či sa styk starej matky s maloletou realizuje, či bola maloletá v ohrození niektorou zo zúčastnených osôb a aké konkrétne nebezpečenstvo jej hrozilo pri incidente zo dňa 30.04.2015. Nie je možné vyhodnotiť, čo sa presne v daný deň stalo, súdu nie sú k dispozícii výsledky priestupkového konania, je treba uviesť, že každá zo zúčastnených strán incident vnímala inak, matka a aj stará matka podali vo veci trestné oznámenie. Nie je uvedené, či sa starí rodičia zo strany otca s maloletou vnučkou stretávajú, či im matka v styku bráni. Nestačí konštatovanie, že vzhľadom na stav rozvodového konania ako aj na citované rozhodnutie zo dňa 25.6.2015 a tiež správanie sa matky mal. Stelly nie je predpoklad, aby došlo medzi starými rodičmi zo strany otca a matkou maloletej k dohode o ich styku s maloletou vnučkou. Navrhovateľa neozrejmili, o aké konkrétne správanie matky sa jedná. Je potrebné rešpektovať odporúčanie psychologičky, v starostlivosti ktorej je maloletá, je dôležité upokojiť vzťahy medzi rodičmi, postupne podľa pokynov psychologičky realizovať spočiatku styk maloletej s otcom a až následne je možné pristúpiť k styku maloletej so starými rodičmi zo strany otca. Samotný návrh možno považovať za zmatečný, keď navrhovateľa v návrhu uvádzajú, že

nie je tu predpoklad dosiahnuť dohodu o úprave styku medzi starými rodičmi otca s matkou maloletou a na inom mieste uvádzajú, že určite bude v záujme maloletej z hľadiska jej zdravého, fyzického a psychického vývoja prospešné upraviť styk aj z dôvodu zachovania priameho príbuzenského pomeru zo strany starých rodičov otca. Nie je jednoznačne jasné, či navrhujú navrhovatelia upraviť aj styk starých rodičov otca, teda otcových starých rodičov s maloletou. V petite návrhu navrhujú navrhovatelia, starí rodičia maloletej zo strany otca, upraviť ich styk s maloletou N. ich vnučkou, v podrobne rozpísanom rozsahu. Súčasne však navrhujú, aby súd uložil matke povinnosť maloletú N. riadne pripraviť na styk s otcom v stanovenej dobe a čase pred domom kde býva, avšak na podanie žaloby v tejto časti nemajú aktívnu legitimáciu.

Súd návrh v celom rozsahu zamietol, pretože neboli splnené podmienky na nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia ako aj z dôvodu, že starí rodičia nie sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti matke maloletú na styk s otcom riadne pripraviť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v troch vyhotoveniach, na Krajský súd v Bratislave, cestou podpísaného súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.